

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/39/2017
Identifikačné číslo spisu: 3112012129
Dátum vydania rozhodnutia: 25.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3112012129.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku 25. júla 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Ing. D. B., pre obzvlášť závažný zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, o dovolaní Ing. D. B., proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 17. júna 2014, sp. zn. 23To/102/2013, takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo 17. júna 2014, sp. zn. 23To/102/2013 a rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 25. júla 2013, sp. zn. 3T/183/2012, vo výroku o treste

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 319 Trestného poriadku, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona

v neprospech obvineného Ing. D. B..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo 17. júna 2014, sp. zn. 23To/102/2013 a rozsudok Okresného súdu Trenčín z 25. júla 2013, sp. zn. 3T/183/2012, vo výroku o treste sa zrušuje.

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Trenčín sa p r i k a z u j e, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku sa obvinený Ing. D. B. neberie do väzby.

Odôvodnenie

D. Okresného súdu Trenčín z 25. júla 2013, sp. zn. 3T/183/2012 bol obvinený uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

po tom, čo Ing. J. B. ako konateľka spoločnosti D., s.r.o. A. dňa 4. októbra 2010 v Trenčíne v pobočke E.ia a.s. Trenčín, na M. podala žiadosť o poskytnutie kontokorentného úveru vo výške 700.000,- Eur, ku ktorej spoločne s jej bratom Ing. D. B. ako osobou konkludentne určenou konať za spoločnosť D., s.r.o. A. priložili rozsiahlu sfaľšovanú dokumentáciu za účelom zdokladovania vybavenia podmienok na poskytnutie úveru a na splácanie úveru, ktorá zakrývala skutočnú ekonomickú a finančnú situáciu spoločnosti D., s.r.o. A. vo vzťahu k obchodným partnerom, daňovému úradu, sociálnej poisťovni a všeobecnej zdravotnej poisťovni, čím boli pracovníci E. a.s. uvedení do omylu, následkom čoho došlo dňa 25 novembra 2010 v pobočke E. a.s. v Trenčíne, M., k odpisu zmluvy o úvere medzi spoločnosťou D. s.r.o. A. v zastúpení Ing. J. B. konateľkou a spoludlžníkom Ing. D. B. a E., na základe ktorej bol spoločnosti D. s.r.o. poskytnutý kontokorentný úver vo výške 700.000,-Eur, ktorý bol vzápätí vyčerpaný, avšak doposiaľ E.. neuhradený, čím bola spoločnosti E., Bratislava spôsobená škoda v celkovej výške 840.587,69,- Eur.

Za to bol obvinenému podľa § 222 ods. 5 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 36 písmeno l) Trestného zákona a § 37 písmeno h) Trestného zákona s prihliadnutím na § 42 ods. 1 Trestného zákona podľa zásady uvedenej v ustanovení § 41 ods. 2 Trestného zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) rokov a podľa § 48 ods. 4 trestného zákona bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona obvinenému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 5 rokov a trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť v trvaní 5 rokov.

Rovnako podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil vo vzťahu k obvinenému výroky o trestoch v nasledovných rozhodnutiach:

- trestný rozkaz Okresného súdu Trenčín z 12. mája 2004, sp.zn.2T/38/2004
- rozsudok Okresného súdu Trenčín z 1. marca 2010, sp. zn. 1T/89/2008
- rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 16. septembra (správne februára) 2012, sp. zn. 2T/49/2010
- rozsudok Okresného súdu Trenčín z 12. novembra 2012, sp. zn. 1T/6/2011

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Trenčíne uznesením z 17. júna 2014, sp. zn. 23To/102/2013 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne podal obvinený dovolanie prostredníctvom svojho obhajcu z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku, a teda že bolo zásadným spôsobom porušeného jeho právo na obhajobu, trest bol uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa a rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení dovolania obvinený namietal, že podľa judikátu trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Žiline Jtk/13/2010 „na okolnosť, ktorá je dôvodom na zvýšenie trestnej sadzby podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona- spáchanie dvoch alebo viacerých úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, nemožno zároveň prihliadať ako na prit'azujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona- spáchanie viacerých trestných činov. Ak je obžalovanému ukladaný trest odňatia slobody v zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona, t. j. v prípade aplikácie asperačnej zásady, nemožno okolnosť, že obžalovaný spáchal viac trestných činov hodnotiť zároveň ako prit'azujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. h) Trestného zákona, pretože by tak došlo k dvojitému pričítaniu tej istej okolnosti a duplicitnému zvýšeniu trestnej sadzby trestu odňatia slobody.

Taktiež súdy pochybili, keď nepriznali poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l) a písm. n) Trestného zákona. Uvedeným postupom bol porušený zákon v neprospech obvineného nesprávnym vyhodnotením poľahčujúcich okolností ako aj priťažujúcich okolností. Má za to, že rozhodnutím o navýšení trestu na 15 rokov došlo k porušeniu zásady ne bis in idem nakoľko bol opakovane trestaný. Súdy mali vykonať spoločné konanie, pretože tomu nič nebránilo a bol by uložený iba jeden trest. Oba súdy teda nesprávne vyhodnotili pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, čím bol nesprávne uložený trest. Na záver navrhol, aby dovolací súd po preskúmaní veci postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona, zrušil uznesenie odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa a prikázal súdu prvého stupňa, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry v Trenčíne, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že nie sú dané dôvody dovolania. Dovolateľ v celom dovolaní poukazuje iba na skutočnosť, že mu bol uložený nezákonný trest. Podľa jeho názoru bol uložený trest zákonný a spravodlivý. Hoci v danom prípade došlo k použitiu § 37 písm. h) Trestného zákona súčasne s § 41 ods. 2 Trestného zákona, čo je v rozpore so stanoviskom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1/2011, súd tak postupoval, nakoľko išlo o špecifický prípad a to vážnej a dlhodobej majetkovej trestnej činnosti zo strany obvineného. Súd mohol prihliadnuť aj na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) resp. písm. k) Trestného zákona, avšak tak neučinil. Pokiaľ ide o poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) túto nebolo možné aplikovať, nakoľko obvinený v prípravnom konaní vôbec nespocoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, odmietol vypovedať a až následne v konaní pred súdom urobil vyhlásenie o vine dúfajúc v miernejší trest. Ak by dovolací súd aj vyhodnotil námietky obvineného ako dôvodné, tieto by zásadne neovplyvnili postavenie obvineného, tak ako je poukázané v ustanovení § 371 ods. 5 Trestného poriadku. Na záver podotkol, že je zrejme, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, a preto navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zistil, že dovolanie obvineného Ing. D. B. je opodstatnené, pretože okresný i krajský súd rozhodli nesprávne o uložení súhrnného trestu, čím je daný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V prvom rade Najvyšší súd Slovenskej republiky poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012-I).

Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Obvinený v podanom dovolaní správne poukázal na danosť dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. písm. i) Trestného poriadku, pretože v prípade tohto dovolacieho dôvodu je dovolanie určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia súdu vo veci samej pokiaľ tieto chyby spočívajú v nesprávnom právnom posúdení skutku alebo nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Trestného zákona), prípadne zánik trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona), či pochybenie súdu pri uložení úhrnného trestu, spoločného trestu - § 41 Trestného zákona resp. súhrnného trestu - § 42 Trestného zákona a pod. Okresný súd Trenčín pri uložení trestu, v dovolaní napadnutom rozsudku, nesprávne použil hmotnoprávne ustanovenia týkajúce sa súhrnného trestu.

Obvinený v dovolaní namietal, že mu bol nesprávne uložený trest, pričom táto jeho námietka je dôvodná a táto okolnosť zároveň predstavuje dovolací dôvod. Hoci obvinený vyslovene nenamietal nesprávne uloženie súhrnného trestu, z obsahu dovolania vo vzťahu k pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ku ktorým mal byť uložený súhrnný trest obvineným v dovolaní nemôže zohrať rozhodujúcu úlohu pri úvahách o dôvodnosti dovolania, pretože tu ide o principiálnu otázku správnosti alebo nesprávnosti uloženia súhrnného trestu (použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia) ako takého a odmietnutie dovolania len preto, že obvinený v dovolaní vyslovene nenamietal uloženie súhrnného trestu, ak je zároveň zo spisu zrejmé, že súhrnný trest bol uložený nesprávne - vo vzťahu k iným rozhodnutiam, by odporovalo samotnej podstate spravodlivého a zákonného rozhodnutia ako takého, najmä ak dovolacím dôvodom je nesprávne uloženie súhrnného trestu vo všeobecnosti. Preto najvyšší súd postupoval tak, aby zrejma nezákonnosť v neprospech obvineného bola odstránená a aby bola dosiahnutá zákonnosť.

K ukladaniu súhrnného trestu najvyšší súd poznamenáva:

Ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol slovenským súdom prvého stupňa vyhlásený prvý odsudzujúci rozsudok, ktorý sa stal právoplatným a možno na neho prihliadať - § 42 ods. 1, za iný jeho trestný čin a tieto trestné činy sú vo viacčinnom súbehu, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Takto modifikované a upravené ustanovenie § 42 ods. 1 Trestného zákona zodpovedá dlhodobej súdnej praxi ustálenej viacerými stanoviskami a judikátmi súdov. Preto, aby bolo možné uložiť páchatel'ovi súhrnný trest, musia byť splnené všetky vyššie uvedené podmienky.

Základným predpokladom uloženia súhrnného trestu je aby medzi trestným činom, ktorý je predmetom prebiehajúceho konania a trestným činom vo vzťahu ku ktorému má byť uložený súhrnný trest existoval viacčinný súbeh.

O viacčinný súbeh trestných činov ide z časového hľadiska vtedy, ak v období medzi prvým z nich a posledným z nich nedošlo k vyhláseniu odsudzujúceho rozsudku za nejaký trestný čin toho istého páchatel'a (bez ohľadu na to, či sa odsudzujúci rozsudok týkal niektorého z týchto trestných činov alebo trestného činu spáchaného ešte skôr, mimo okruhu týchto skúmaných trestných činov), a to takého rozsudku, ktorý bol ako prvý odsudzujúci rozsudok v trestnom stíhaní pre tento trestný čin vyhlásený a ktorý potom svojho času aj nadobudol právoplatnosť a možno naň dosiaľ prihliadať.

Z tejto definície vyplýva, že okamih vyhlásenia prvého odsudzujúceho rozsudku spôsobuje, že vo vzájomnom pomere viacčinného súbehu nemôže byť trestný čin spáchaný pred týmto okamihom a trestný čin spáchaný po tomto okamihu.

Súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného súbehu, a to len vtedy, ak páchatel' bol za časť

zbiehajúcej sa trestnej činnosti odsúdený a ak možno na takéto odsúdenie prihladať. Súd teda páchatel'a odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený prvý odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin pričom prejednávany trestný čin musí byť vo viacčinnom súbahu so skorším trestným činom (za, ktorý už bol odsúdený)

Súhrnný trest nastupuje namiesto úhrnného trestu, ktorý by bol inak páchatel'ovi uložený, ak by sa o všetkých zbiehajúcich trestných činoch rozhodovalo v spoločnom konaní (podobne NS ČSR - 4 Tz 2/84). Pri súhrnnom treste musí byť páchatel' v rovnakej situácii ako v prípade úhrnného trestu, t. j. akoby sa o všetkých spáchaných trestných činoch rozhodlo v jednom konaní.

Súhrnný trest je pre páchatel'a priaznivejší ako trest samostatný, pretože je v ňom zohľadnená skutočnosť, že páchatel' sa dopustil ďalšieho trestného činu, pričom nebol varovaný odsudzujúcim rozsudkom týkajúcim sa skoršieho trestného činu. Preto možno súhrnný trest uložiť len vtedy ak medzi týmito trestnými činmi existuje viacčinný súbeh.

Viac trestných činov je v súbahu len potiaľ, pokiaľ medzi prvým a posledným z nich nebol vyhlásený, súdom prvého stupňa, odsudzujúci (hoci aj neprávoplatný) rozsudok za nejaký trestný čin. Činy spáchané po odsudzujúcom rozsudku do doby jeho právoplatnosti treba posúdiť obdobne ako recidívu. (R 8/1974)

Ak bol obvinenému uložený súhrnný trest v zmysle § 35 ods. 2 Trestného zákona (teraz § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona) a neskôr bol ďalším rozsudkom uznaný za vinného z trestného činu, spáchaného po vyhlásení prvého rozsudku a pred vyhlásením rozsudku, ktorým mu bol uložený súhrnný trest, nejde v prípade posledného odsúdenia o súbeh trestných činov, ktorý je nutným predpokladom uloženia súhrnného trestu, ale o recidívu, takže je potrebné uložiť samostatný trest. (R 34/1965)

Ak obvinený po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa spáchal nový trestný čin, nejde o súbeh, a to ani vtedy, ak boli obidve veci po zrušení pôvodného odsudzujúceho rozsudku spojené na spoločné prejednanie a rozhodnutie. V takom prípade je potrebné uložiť samostatné tresty a nie úhrnný trest. (R 42/1980)

Ak bol trestný čin spáchaný po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa, nejde o súbeh, a teda je vylúčené uloženie súhrnného trestu v zmysle § 35 ods. 2 Trestného zákona (teraz § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona), aj keď bol tento rozsudok v ďalšom konaní zrušený a nový odsudzujúci rozsudok súd prvého stupňa vyhlásil až po spáchaní trestného činu, za ktorý sa ukladá trest. (R 52/1971)

Odsudzujúcim rozsudkom súdu prvého stupňa za iný trestný čin sa v ustanovení § 35 ods. 2 Trestného zákona (teraz § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona) rozumie prvý odsudzujúci rozsudok o inom trestnom čine, bez ohľadu na to, že v riadnom alebo mimoriadnom opravnom konaní bol tento rozsudok zrušený, pokiaľ sa toto opravné konanie skončilo právoplatným odsúdením páchatel'a. (R 41/1968)

V teraz prejednáwanej veci je predmetom konania trestný čin (skutok) zo 4. októbra 2010. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 3T/183/2012 z 25. júla 2013 bol obvinený uznaný za vinného a bol mu uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 15 rokov, pričom podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona sa zrušili vo vzťahu k obvinenému výroky o trestov v nasledovných rozhodnutiach:

- trestný rozkaz Okresného súdu Trenčín z 12. mája 2004, sp. zn. 2T/38/2004
- rozsudok Okresného súdu Trenčín z 1. marca 2010, sp. zn. 1T/89/2008
- rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 16. februára 2012, sp. zn. 2T/49/2010
- rozsudok Okresného súdu Trenčín z 12. novembra 2012, sp. zn. 1T/6/2011.

Týmto konaním Okresného súdu Trenčín došlo nesprávne uloženému súhrnnému trestu obvinenému Ing. D. B. vzhľadom k vyššie uvedeným rozhodnutiam, pretože na takýto postup súdu nebol zákonný

podklad. Najvyšší súd po vyžiadaní spisov týkajúcich sa predmetných rozhodnutí, ktoré boli prejednáváním rozhodnutím zrušené dospel k nasledovnému:

- trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín z 12. mája 2004, sp. zn. 2T/38/2004 bol obvinený uznaný vinným zo skutku spáchaného dňa 5. septembra 2003, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky nepodmienečne, trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 5 rokov.

- rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 1. marca 2010, sp. zn. 1T/89/2008 bol obvinený uznaný vinným zo skutkov spáchaných v období rokov 2000-2001, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky nepodmienečne, trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu vo výmere 5 rokov a zároveň Okresný súd Trenčín zrušil výrok o treste uložený trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín z 12. mája 2004, sp. zn. 2T/38/2004. Okresný súd Trenčín správne uložil súhrnný trest vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Trenčín z 12. mája 2004, sp. zn. 2T/38/2004, nakoľko medzi skutkami z 5. septembra 2003 a skutkami spáchanými v období rokov 2000-2001 je daný viacčinný súbeh.

- rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica z 16. februára 2012, sp. zn. 2T/49/2010 bol obvinený uznaný za vinného zo skutkov spáchaných od 30. apríla 2009 do 22. mája 2009, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov a uložený ochranný dohľad na 2 roky. Okresný súd Banská Bystrica správne uložil samostatný trest, nakoľko na uloženie súhrnného trestu neboli splnené zákonné podmienky.

- rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 12. novembra 2012, sp. zn. 1T/6/2011 bol obvinený uznaný za vinného zo skutkov spáchaných od 30. apríla 2009 do 15. júla 2009, pričom bol súčasne zrušený výrok o vine v rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 16. februára 2012, sp. zn. 2T/49/2010 a uložený súhrnný a spoločný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne, trest zákazu viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 5 rokov a trest zákazu činnosti vykonávať podnikateľskú činnosť v trvaní 5 rokov a súčasne bol obvinenému uložený ochranný dohľad na 2 roky. Zároveň Okresný súd Trenčín zrušil výroky o treste uloženým trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín z 12. mája 2004, sp. zn. 2T/38/2004 a rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 1. marca 2010, sp. zn. 1T/89/2008. Okresný súd síce správne uložil spoločný trest vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 16. februára 2012, sp. zn. 2T/49/2010, avšak nesprávne uložil súhrnný trest voči trestnému rozkazu Okresného súdu Trenčín z 12. mája 2004, sp. zn. 2T/38/2004 a rozsudku Okresného súdu Trenčín z 1. marca 2010, sp. zn. 1T/89/2008, nakoľko medzi skutkami v predmetných rozhodnutiach nie je daný viacčinný súbeh, ktorý bol prerušený práve trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín. V tomto konaní teda došlo k nesprávnemu uloženiu súhrnného trestu, avšak toto rozhodnutie nie je predmetom dovolacieho konania, preto ho dovolací súd nie je oprávnený napraviť.

S ohľadom na uvedené je nesporné, že v predmetnej veci obvineného Okresný súd Trenčín rozsudkom sp. zn. 3T/183/2012, neuložil správne súhrnný trest obvinenému Ing. D. B., nakoľko nebol zákonný podklad na uloženie súhrnného trestu

a zrušenie vyššie uvedených rozhodnutí, čo nenapravil ani Krajský súd Trenčín v odvolacom konaní, sp. zn. 23To/102/2013. V dovolaní napadnutom rozhodnutí mal okresný súd ukladať samostatný trest, nakoľko pri rozhodnutiach, ktoré boli zrušené, nešlo o súbeh medzi skutkami, nakoľko jednotlivé skutky boli „prerušené“ práve prvostupňovými rozhodnutiami Okresného súdu Trenčín, a preto nebolo možné uložiť súhrnný trest tak, ako bol uložený.

Treba mať na zreteli, že v prípade zrušenia rozsudku, ktorým bol uložený súhrnný trest, obnoví sa platnosť výroku o treste v predchádzajúcom rozsudku zrušenom pri ukladaní súhrnného trestu podľa § 35 ods. 2 veta druhá Trestného zákona (teraz § 42 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona). Ak v novom konaní nedôjde k odsúdeniu obžalovaného a uloženie súhrnného trestu preto už neprichádza do úvahy, nemožno uložiť trest za trestné činy, z ktorých bol páchatel' uznaný za vinného predchádzajúcim rozsudkom, pretože obnovením platnosti výroku o treste v tomto rozsudku je i v tomto smere vec právoplatne rozhodnutá. (R 58/1977), a teda sa obnoví platnosť vo výroku o treste vyjadrenom v

rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1T/6/2011 z 12. novembra 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/47/2013 z 18. júla 2013, hoci ako bolo vyššie konštatované, ani tu nebol zákonný podklad na uloženie súhrnného trestu, ale dovolací súd nemá kompetenciu túto nezákonnosť napraviť v predmetnom konaní.

V súvislosti s vyššie uvedeným treba mať na zreteli, že podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatelovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Rozhodnutiami obsahovo nadväzujúcimi v zmysle § 42 ods. 2 trestného zákona sú rozhodnutia:

- o započítaní väzby (§ 45 ods. 1 Trestného zákona) + (§ 414 Trestného poriadku)
- o započítaní trestu (§ 45 ods. 2 Trestného zákona) + (§ 414 Trestného poriadku)
- o nariadení výkonu trestu (§ 408 Trestného poriadku)
- o odklade výkonu trestu (§ 409 Trestného poriadku, § 410 Trestného poriadku)
- o zmene spôsobu výkonu trestu (§ 411 Trestného poriadku)
- o prerušení výkonu trestu (§ 412 Trestného poriadku)
- o upustení od výkonu trestu (§ 413 Trestného poriadku)
- o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody (§ 415 Trestného poriadku)
- o (ne)osvedčení sa v skúšobnej dobe podmieňaného prepustenia (§ 419 Trestného poriadku)
- rozhodnutie o amnestii, ak nebola amnestia alebo milosť vyhlásená s účinkami zahľadania.

Ako je z ich štruktúry zjavné, ide o rozhodnutia, ktoré nemajú charakter rozhodnutí vo veci samej a vždy môže ísť len o rozhodnutia nasledujúce po odsudzujúcom rozsudku (nemeritórneho charakteru) čo napokon zodpovedá zneniu § 42 ods. 2 Trestného zákona a tam uvedenému slovnému spojeniu „všetky ďalšie rozhodnutia“.

Čo sa týka námietky obvineného, že v jeho prípade neboli správne zhodnotené poľahčujúce a prit'azujúce okolnosti a tým došlo k porušeniu zásady „ne bis in idem“ najvyšší súd dôvodí, že otázka zisťovania resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a prit'azujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku. (R 18/2015)

Neuniklo však pozornosti najvyššieho súdu, ako správne podotkol obvinený vo svojom dovolaní, že táto základná zásada trestného konania bola porušená a hoci na základe vyššie uvedeného, že je takáto námietka vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu, tak aj keby bola možnosť sa touto námietkou zaoberať, tým že nemal byť ukladaný súhrnný trest, táto námietka stráca svoju opodstatnenosť.

V ďalšom konaní bude okresný súd povinný opätovne rozhodnúť o uložení trestu obvinenému v súlade s právnym názorom vysloveným najvyšším súdom v tomto rozhodnutí. Najvyšší súd dáva do pozornosti okresnému súdu ustanovenie § 391 ods. 2 Trestného poriadku, kde je vyjadrená zásada „zákazu reformatio in peius“, ktorá musí byť u obvineného Ing. D. B. dodržaná a taktiež uložený trest musí byť v zmysle tejto zásady.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací nezistil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c), h).

Najvyšší súd ako súd dovolací v predmetnej veci nerozhodoval o väzbe obvineného, nakoľko ako bolo vyššie uvedené, zrušením rozsudku Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 3T/183/2012 z 25. júla 2013 vo výroku o treste v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/102/2013 z 17. júna 2014 sa obnovila platnosť rozhodnutia Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1T/6/2011 z 12. novembra 2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3To/47/2013 z 18. júla 2013 vo výroku o treste a obvinený bude vykonávať pôvodný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov a 6 mesiacov. Taktiež je potrebné mať na zreteli, že rozsudok Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 3T/183/2012 z 25. júla

2013 vo výroku o vine zostal právoplatný.

Preto rozhodol najvyšší súd tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.